

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4477

1813

C A S U I S T I C I .

1814

II. p. 181. nihil tamen de Lite
nostra eidem intentata.

DCCLV.

^{U.774} Codex membraneus lat. Sec.
XIV. Folior. 183. f. eleganter
exaratus, aliud Exemplar est ejus-
dem *Summae*, olim *Job. Fabri*
nostrī ιτημα, gaudetque hac clausu-
la: *Comparatus libellus iste, videlicet Summa Pyzana per discretum virum, Jacobum Presbyterum ortum de Verona (Beraun); Finitus autem est et completus per Mathiam Parwinum de Grecz Regine super Albea (Albi fl.) sub anno Domini. 1399. Feria V. Hora quasi meridie. Amen.*

DCCLVI.

^{U.775} Codex membraneus lat. Sec.
XV. Folior. 222. f. olim *Ber-
tboldi de Emmerstorf Presbyteri
Patav.* Dioec. tertium Exemplar
est relatae *Summae*, ita subscri-
ptum: *Completus est hic liber in
vigilia beatorum Petri et Pauli
Apostolorum. Anno Domini 1403.*

*Poeniteas cito peccator, cum sit miserator
Iudex, et sunt haec quinque tenenda tibi. &c.*

qui cum alio Commentario si-
mili lucem videre non semel sub
Typographiae primordia. An au-
tem hi Versiculi *Jobannis de Gar-
landia* sint, non nisi *Bodleiana* de-
cidere potest.

Denis Codd. Theol. V. II. P. III.

DCCLVII.

Codex chartaceus lat. germ. U.697
Sec. XV. Folior. 183. f. non
una manu perscriptus per duas co-
lumnas et rubricis distinctus com-
plectitur sequentia: I. *Summam*,
ut e calce adsumo, *penitentiarum*,
cujus initium: *Si Operam medicant-
is expetas, Oportet ut vlnus de-
tegas. Hec propositio scribitur a
boetio in libro de consolacione phi-
losophye &c.* Hunc Praefatorem
alium esse ab Autore Opusculi
mox patet: *Causa efficiens secun-
dum quosdam fuit magister Jobannes
de Garlandia. Quidam tamen dicunt
quod Bernhardus Silvestris. — Ti-
tulus talis est. Incipit summa pe-
nitentiarum Magistri Jobannis de
garlandia &c.* Vir hic, de quo
plura *Leyserus*, *Fabricius*, et
Tannerus, qui illum rectius a Sec.
XI. ad XIII. reponit, Poeta fuit
et Carmen elegiacum de *Poeniten-
tia* condidit, quod *mf.* extat in
Bodleiana; atque inde fortassis er-
ror. Sed neque *Bernardum* illum
Silvestrum, seu *Carnotensem* de
Poenitentia scripsisse reperio. Quid
igitur est? Commentarium habe-
mus in *Versiculos*, quorum ini-
tium:

II. fol. 14. praemisso Capitum
Indice *Incipit liber de miseria hu-
mane conditionis editus a lotario
Dyacono cardinali Sangorum Ser-
gi et bacbi. Qui postea innocenci-
us papa appellatus est. Saepe a no-*

C

bis

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4477

1815

C O D I C E S

1816

bis et hoc, et superiore Vol. re-latus.

III. fol. 27. p. 2. *Incipit Pro-logus super pater noster.* Ut Ex-positionem hanc a tot aliis digno-scias, Prologus ita orditur: *Pater noster &c.* Scribit cantor parisien. in opere suo super psalm. quod vi-ce quadam beato augustinus sompniauit &c. Ex hac phrasι Exposito-rem nostrum Germanum fuisse ad-paret; Cantor vero ille Petrus Piastavensis est, mortuus a. 1197. Quae scripsit in Biblia, lucem nun-quam viderunt. Initium ipsius Ex-positionis est: *Pater noster &c.* *Quare deus pater noster dicitur et appellatur? Causam reddit deute-ronomium ubi dicit. procreauit te deus tuus &c.*

*Vipera vim perdit sine vi pariente puella.
Virgo salutatur innupta manens grauidatur.*

Habes igitur hic Exemplar rarissi-mae illius xylographicae Impres-sionis tabellaris Bibliorum vulgo dictorum *Pauperum* descriptae ab Heineckenio in *Idée generale d'une Collēt. compl. d'Estamp.* p. 307. quam etiam Biblioteca Palatina nostra servat; sed desunt Codici Iconismi, et XI. ultimae Allego-riae, continuoque transfit ad alteram Congeriem, videlicet Exem-plorum, ita: *Spiritus (l. Christus) dicitur triplicem coronam habuisse. Prima fuit carnea &c.* Simplicitati admodum credulae scripta sunt haec Exempla.

VI. fol. 48. *Collacio, ut in cal-ce, Magistri Syfridi. Διατητικον medicum, quod incipit: Inquit*

IV. fol. 40. *Quare corpus chri-sti in altari eleuatur.* Redduntur Rationes VIII. quarum prima: *Corpus christi multis de causis ele-uatur a sacerdote in missa. Prima causa est ad gratiam Dei patris obtinendam quem peccatis nostris offendimus &c.*

V. fol. 41. ἀνεπιγραφως Con-geries Allegoriarum et Exemplo-rum, et prior quidem pervadens Mysteria Vitae Christi inde ab fa-lute Angeli, hoc initio: *Legitur in genesi quod dominus dixit ser-penti. super pedus tuum gradieris &c.* Allegoriis singulis subjicitur Distichon, atque huic primae:

galienus eos qui ignorant sanati-um dyetam decens est cicius quam secundum nature rationem mori. Hec autem consistit in debita 6. rerum non naturalium super huma-num corpus approximatione &c. De singulis itaque tractat Noster, capitique de *Evacuationibus* ulti-mo plurimum immoratur, adhibi-to Galeno, Aristotele et quibus-dam Arabibus. Quis fuerit, mihi incomptum est. Neque magis scio, an ea, quae adhaerent, de Phlebotomia, de Nutrimentis, Balneis, Coitu, Mensium tem-pe-rie, ad illum pariter sint refe-renda.

VII. fol. 62. Series *Evange-liorum a Vigilia Natalis D. usque ad*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4477

1817

C A S U I S T I C I .

1818

ad Sabbathum post Dom. I. Quadrage. germanice versa, hoc initio: *Do unfer frame sand Maria wart gemechelt joseph. Ee daz si ze sammen chommen do wart si swanger in irem leib vnd was daz von dem beyligen geyst. Wann joseph ir man güt vnd gerecht waz, do wolt er sey taugentleichen lazzen vngemaylt &c. Taugentleichen secreto a Taugen, Tougen Arcana, Vngemaylt intactam a Mail Macula.* Ita et per decursum plura alia, quae Versionem hanc Sec. XV. antiquorem faciunt.

VIII. fol. 70. absque ulla inscriptione sequitur lingua germanica Jus Municipale Viennense tributum in Rubricas CXVII. quod Vol. III. Scriptor. Rer. Austr. editit e Cod. Prandaviano Cl. Adrianus Rauch Schol. Piar. p. 144. 4. sub a. 1435. descriptum, phrasa tamen saltem Seculum XIV. sapiente. Praefatio init: *Got vater Almechtiger seyt du dew welt beschaffen haft ze lob deinem namen &c.* Multis Rubricis exedit quidem Prandavianus Codicem nostrum tam sparsim, quam sub finem; adscribam tamen, quae in eo deesse deprehendi, et primum quidem Rubricam integrum nobis fol. 100. p. 2. n. 97. Impressis vero inserendam p. 232. ante Rubr. *Von uberczymernn, de Jure aedificandi.* Habet autem sic: *Ein yegleich man Zimert wol auf daz sein wie hoch er wil mit recht, es sey denn ein solches haus das schaden davon geschech, als Raub Häuser vnd solich hoches paw, das vor einer Stat außer halb der purger*

Tor gelegen sind, die selben häuser die schol man nicht über pawn dar vmb, ob ein stat besetzen wird, daz die veind icht leger stet darjne gewinnen, noch chain ebenhöch gegen der Purcht maur. Awer swo daz ist, da ein man in einer stat gesetzen ist, der zimert vnd maurt wol auf daz sein, wie hoch er wil, mit recht. Es (kann) auch chain man liechtem venster baben in des andern haus vnd hoch (Hof) über seinen willen, es sey dann von einem altem recht her bömen, und daz des die alten umbesetzen (Vicini) wol gedencken, oder verschriben sey mit Hantuesten, und die weil nicht bewart ist mit der ainem, so verzimert ein man dem andern wol sein leicht, das er hat in sein haus oder in sein boff über sein willen. Dein ad Rubr. Von ainer zwischen maur, de Muro communi, in Impress. p. 234. definentem: oder mit lebentign gezeugn, prosecuitur Noster fol. 101. p. 2. Ist awer das in den zeiten die selb maur nider get, vnd der cblager sein Recht willichleich erlangt, allen den schaden den er di weil nymp, den mues jm der antwurter ablegen recht als er stat an jm vindet. Ist er awer seinem geweren zu pieter, der jm das haus vnd leicht die maur anders bat ze chauffen geben, dem es mit altem Recht her bömen ist, vnd das auch die ze rechter zeit gewer sein warn, vnd in die antwurtt für In gestanden sein, So mues der selb gewer an ains stat paidentbalben pezzern dem cblager sein schaden, dem Rich-

1819

C O D I C E S

1820

ter das wandel. Ist das es Im an
bebabbt ist mit zeugen, als recht
ist. Viennensibus haec Jura scripta
fuisse, patet e Rubricae II. initio:
*Swer ze wienn vorsprech (Advo-
catus) ist in der schramm &c. Sin-
gulare illud Rubr. LXXIX. de
Morgengeba non alienanda, si
Mulier, se invitam esse, juret auf
irn zwain prüsten vnd auf irn
zwain czopffen, id est, per ubera
et tricas suas, five comam bifa-
riam plexam. In calce habetur:*
*Iste liber scriptus est per manus
Jacobi Süzz, et subjecta est Salu-
tatio angelica, sed tantum usque
ad: ventris tui Amen.*

IX. fol. 107. ἀδεσπότως suc-
cedit compendium Juris civilis hoc
ingressu: *Propter paternalem amo-
rem quem ad filios meos dilectos
habeo, aggressus sum ex paruitate
ingenij mei multis vigilijs et la-
boribus immensis unam summam le-
gum breuem leuem et utilem stilo
clarissimo componere, ut in ea se
exerceant, quoisque perueniant ad
maiora. Nulli operae pepercit, ut
Autorem hujus Summae cognosce-
rem, sed omnem lusi. Video ta-
men apud Panzirol. de claris Leg.
Interpretib. L. II. c. 18. primum,
qui Summam Juris conderet, fu-
isse Sec. XII. Rogerium, eamque
20. chartarum numerum non ex-
cessisse, quod a nostra non mul-
tum abit. Dividitur ea in Libros
III. quorum I. de Justitia. II. de
Jure rerum. III. de Actionibus.
Libri in Rubricas tribuuntur. In
Italia conscriptam fuisse e penult.
L. II. Rubr. arguo: *Scolaris qui
bononie moratur subiectus est iure**

*communi iudici bononiensi &c. inde
vero adlatam ab Homine nostrate
persuadent inserta germanica, v.
g. ad Rubr. L. III. de Jure Em-
phiteotico, id est Erbczins, et
Rubr. ult. De friuolo alterius Do-
minus ingressu quod Haymsuech di-
citur, et: si est cum banthaft cum
duobus testibus superetur, si est si-
ne banthaft (deprehensione in flag-
rantii) tunc cum septem testibus
superetur ut ius est. Eadem Rubr.
meminit abrogatae expurgationis
per duellum, per candens ferrum,
per aquam bullientem.*

X. fol. 162. Visio lingua ger-
manica, quae incipit: *In dem
Namen Gots Jesu Christi. Amen.
An dem Auffert abent &c. quam-
que recensam dedi Vol. I. P. 2.
col. 1571. Vacillabat ibi, ut dixi,
annus restituenda felicitatis pub-
licae; at in exemplo praesente a-
perte habes: Vnd daz wirt alles
geschechen. wann man zalt von
christi gepurt vierczeben hundert
jar vnd darnach in dem ersten jar,
cujus temporis Historia parum sa-
ne subfragatur Videnti nostro.*

XI. fol. 64. p. 2. Remedia
quaedam superstitionis. En Speci-
men. *Ad furtum scribe in perga-
meno virgineo K. et pone in au-
rem dextram cum dormias et ap-
parebit furtum. Accedit Schema
sive Arbor VII. Peccatorum mor-
talium.*

XII. fol. 67. *Domino suo ex-
cellentissimo et in cultu christiane
religionis scientissimo Bindoiacone
(sic) de valencia ciuitatis tripoli
glorioso pontifici philippus suorum
minimus clericorum se ipsum et fi-
delis*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4477

1821

C A S U I S T I C I .

1822

*delis deuacionis obsequium. Quantum luna ceteris stellis est lucidior &c. Ita praefatur Philippus hic ad latinam ex Arabico versionem *Pseudaristotelis ad Alexandrum M. de Secretis Secretorum*, cuius Exemplum retuli Vol. I. P. 2. col. 2099. ista tamen Praefatione carrens. Ait in hac: *Cum apud antociam vobiscum essem repertam banc preciosissimam phyllosophie margaritam placuit vestre dominacioni ut transferrem de lingua arabica in latinam.* Verterat porro e graeca in chaldaicam, indeque in arabicam, *Johannes quidam Patritii filius*, ut praefertur; ego vero *Arabis* cujusdam foetum puto. Quae insunt, edifferuit *Mich. Neander* in *Erotemat. Ling. Hebr.* p. 558. quae legi etiam possunt in *Fabricii Bibl. gr. L. III. c. 6. p. 168.* Impressum extare Opusculum, jam dixi l. supracit. Quid monstro vocis *Bindoiacone* faciam, nescio; reperio tamen Episcopum *Tripoleos Syriae* nomen suum a B. ordientem, ad quem in Cruciarum negotio literas dedit *Nicolaus IV. a. 1289.* Clausula Codicis est: *Compleatus est tractatus de signis naturalibus hominum ad regem magnificum alexandrum qui dominatus fuit toti orbi diuus monarcha in septentrione.**

DCCLVIII.

R. 2225 Codex membraneus lat. Sec. XIV. Folior. 168. 8. nitide exaratus, literis quibusdam initiorum picturatis, quarum prima Autorem

habitu Ordinis sui exhibet scribentem, et olim Bibliothecae Episcopat. *Neostadiensis* praemissis quibusdam de Examine Confitentium instituendo alia manu adscriptis hunc Titulum praefert: *Incipit summa fratris brucardi de ordine fratrum predicatorum*, et ad calcem habet: *Explicit summa de penitentia fratris brucardi theotonici. de ordine fratrum predicatorum.* Vides Autoris nomen ne apud eundem quidem Librarium constare, quid mirum, si apud diversos *Burchardum, Boucardum, Brocardum, Buchardum* legas. Cum *Teuto* fuerit, et *Argentinas*, ut in *Scriptt. Ord. Praed. T. I. p. 466.* dicitur, *Burchardo* adhaerendum videtur. Summa ejus constat *Libris IV.* divisis in *Capitula*, quorum *Elenchus* ad extremum adjunctus est. I. incipit *de Simonia* ita: *Simonia dicitur heres non quod ipse actus sit hereticus &c.* II. initium est *de Homicidio.* III. *de Bigamis.* IV. *de Sponsaliibus.* Opus copiosum, utut succinctum, quod miror prelum evasisse. Exempla V. m/s. excitat *Quetus cit.* His sextum nostrum accedat.

DCCLIX.

Codex chartaceus lat. Sec. R. 52 XV. Folior. 242. 4. bene perscriptus, et rubricis enotatus hanc in ora inferiore p. 1. Notam offerit: *Iste liber qui dicitur Antoniana est monachorum congregationis sancte Justine de padua deputatus monasterio sanctorum Seuerini et Soffii*